

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. ii. Quid respublica f[alsu]m plutarchum: & quid vice[m] a[nim]e in ipsa
obtineat aut me[m]brorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

in testē iuoco / q̄a in p̄niciē imp̄ii nō pergis auctore plutarcho.

Quid res publica s̄m plutarchum. & quid vicem anime in ipsa obtineat: aut membrorum. Capl̄m. II.

Equūtur eiusdē politicē cōstitutionis capitulo in libello qui iscribitur institutio traiani: que p̄ parte p̄senti opusculo curauī inserere: ita tamē vt sentētiarū vestigia potius imitaret q̄ passus verborū. Est ergo primū omniū vt p̄iceps se totū metiat & qd̄ ī toto corpe reipublice cuius vice fruaf̄ diligētē aduertat. Est aut̄ res publica sicut plutarcho placet quoddā corpus qd̄ diuini muneris b̄nficio animatur: & sūme equitatis agit̄ nutū: & regitur quodā moderamine rationis. Ea vero que cultū religionis in nobis īstituūt & īformāt & dei (ne s̄m plutarchū deorū dicā) cerimonias tradunt / vicem aīe in corpore reipublice obtinēt. Illos nō qui religiōis cultui p̄sunt quasi aīam corporis suspicere & venerari oporteret. Quis enī sanctitatis ministros dei ip̄ius vicarios esse ābigit? Porro si cut̄ anima totius corporis habet p̄cipatū: ita & hii quos ille religionis p̄fectos vocat toti corpori p̄sūt. August⁹ cesar eo vsq; sacrorū pontificib⁹ subditus fuit: donec & ipse ne cui om̄ino subesset vestalis creatus est pontifex: & paulo post ad deos relatus est viuus. Princeps vero capitis in republica obtinet locū / vni subiect⁹ deo / & his qui vices illi⁹ agūt in terris: qm̄ ī hūano corpore ab aīa vegetaf̄ caput & regitur. Cordis locū senat⁹ obtinet a quo honorū operū & malorū p̄cedunt initia. Oculorū aurium & lingue officia sibi vendicant iudices & p̄sides p̄uinciarū. Officiales & milites manibus coaptant. Qui semper assistunt p̄ncipi: laterib⁹ assimulātur. Questores & cōmētarienses nō illos dico q̄ carcerib⁹ p̄sunt: sed comites rerū priuatarū ad vētris & intestinorū refert imaginē. Que si immensa auaritate cōgesserint: & congesta tenac⁹ referuauerit innumerabiles & incurabiles generāt morbos vt vitio eorū / toti⁹ corporis ruina imineat. Pedibus vero solo iugiter iherētibus / agricole coaptant. Quibus capitis p̄uidētia / tāto magis necessaria est: quo plura inueniūt offendicula dū in obsequio corporis in terra gradiūtur. Eisq; iustius tegumētōrū debet suffragiū qui totius corporis erigūt sustinēt & p̄mouēt molē. Pedū amīcula / robustissimo corpori tolle / suis viribus nō procedet / sed aut turpiter iutiliter & moleste manib⁹ repet / aut brutorū aīalium ope mouebit̄. Pōnit in hūc modū more suo q̄ plurima que diligētius diffusiore tractatū prosequitur ad informationem reipublice & magistratū eruditio

Res publica quid est.

Generatio habēda religioni

August⁹ fact⁹ est pontifex vestal̄ vt nulli subesset q̄ p̄s pontificib⁹ subiect⁹ extiterat.

Imago corporis rei publice s̄m plutarchum.

Polícratici de Curialiū nugis.

nem / q̄ oīa sillabatī exequi seruilis interpretationis est / que poti⁹ affectat speciem q̄ vires auctoris exp̄mere. Et quia apud ip̄m de ceremoniis & cultura deorū plura que religioso p̄ncipi putabat ingerenda sup̄stitiosius disputata sunt: his omīssis que ad idolatrie cultū p̄tinent / p̄stringam⁹ breuiter sensum hoīs: quo principem & officia reipublice ad cultum iustitie informabat.

¶ Que precipue versentur in intentione plutarchi. & de reuerentia exhibendo deo & rebus sacris. Cap. III.

N sūma ergo q̄ttuor sunt que niti⁹ reipublice p̄ncipi bus inculcare. Reuerentiā dei: cultū sui: disciplinā officialiū & p̄tātū: affectū & p̄tectionē subditorū. Deū ergo asserit in primis honorandū: deinde seip̄m colē

s. ad Thes. iij.

dum vniciq; vt fm qd̄ apostolus sentit / licet ille apostolum nō agnoscat. Vnusq; vas suū possideat in sanctificatione & honore. Post vt doctrinā p̄positi totius disciplina dom⁹ redoleat: & tādem vniuersitas subditorū de capitis prepositorū sibi incolumitate letetur. Magnorū quoq; virorum strate gematicis & strate

Matth. xxij.

gematib⁹ vtitur: que si p̄ singula inferant̄ tediosa erūt lectori & p̄ pte a fidei nostre sinceritate recedēt. Ceterū quia facti patres & principū leges / illius (deducta tñ p̄fidia) vidētur inherere vestigiis / doctrinā eius sermone catholico & succicto / adiectis ex pte strategematicis eius attingam⁹. Porro ei initiū a reuerentiā numinū est: nobis a deo q̄ ab oibus ḡnāliter amandus est & colendus ex toto corde: ex tota aīa: ex totis viribus suis. Probatio

s. Joan. iij.

hō dilectiōis exhibitio est operis. Et licet per seip̄m possit amari tanq̄ qui citra opem mediū se infundat amanti: tñ ad cultū exteriorē / alicui⁹ medietatis interuentus necessarius est: eo qd̄ deū nemo viderit vnq̄. Videndi vero nomen ad appellationē oīm sensuū vtriusq; nature dilatabis: quia presentialiter & pure non sentiet eū homo & viuet / nisi forte ea sensuū pte que corpis nescit agustias: nec defectū tēporis sentit: sed viuacitate sui ex grā pmanet in eternū. Charitatē loquor que non euacuat: sed p̄ficit q̄to ad eū quē desiderat familiar⁹ accedit. Nā fides velū habet: & spes de gratie meritiq; fomēto consciētā demulcēte / voti sui letitiā in futura protendit. Fides itaq; & spes imitant̄ quidē sensum: subsistūt tñ citra / agētes interim q̄si p̄ speculū & in enigmate / donec earū specie imutata vitatis substantia plenarie illucescat. Qui hō nullo pōt sensu p̄spicue videri: facile nequit agnosci. Qd̄ autē non cognoscit̄ / diligēter coli nō pōt nisi per mediū. Vñ numā pompiliū ceremonias quasdam legimus indixisse ro-